

Udtalelse om aktindsigt sendt til Næstved Kommune

Henvendelse om Næstved Kommunes afgørelse om aktindsigt

22. november 2018

[A] har den 28. august 2018 rettet henvendelse til Ankestyrelsen med en klage over Næstved Kommunes afgørelse af 22. maj 2018 om afslag på aktindsigt i medfør af ressourcebestemmelsen i offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1.

J.nr. 18-54508

Ankestyrelsen
7998 Statsservice

Vi har den 29. august 2018 videresendt klagen til kommunen.

Tel +45 3341 1200

Kommunen har den 5. september 2018 fastholdt afgørelsen og sendt sagen til Ankestyrelsen, som i medfør af kommunestyrelseslovens § 47 fører tilsyn med kommunerne.

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr:
57 98 000 35 48 21

Som svar på en efterfølgende høring har kommunen den 20. september 2018 udtalt, at der efter kommunens vurdering er anmodet om aktindsigt i miljøoplysninger, men at anvendelse af miljøoplysningsloven ikke vil give borgeren en bedre retsstilling grundet manglende opfyldelse af identifikationskravet i offentlighedsloven fra 1985.

Åbningstid:
man-fre kl. 9.00-15.00

Resumé

Ankestyrelsen vurderer, at Næstved Kommune ikke har været berettiget til at give afslag på aktindsigt i miljøoplysninger med henvisning til offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1.

På det foreliggende grundlag finder vi det videre ikke godtgjort, at kommunen kunne give afslag på aktindsigt efter miljøoplysningsloven med henvisning til manglende identifikation af de ønskede oplysninger.

Vi anmoder derfor kommunen om at genoptage sagens behandling og træffe en ny afgørelse om borgerens ret til aktindsigt.

Sagens baggrund

Det fremgår af de fremsendte bilag, at borgeren gennem længere tid har interesseret sig for anlægsprojektet Ring Øst i Næstved Kommune og diverse spørgsmål, som på forskellig vis relaterer sig til dette vejprojekt.

Den 15. oktober 2017 har borgeren skrevet følgende til kommunen om en etableret tunnel i en skov:

"[...]

Med hensyn til den eksisterende tunnel:

Det fremgår af avisen, at TU har undersøgt forholdene for den eksisterende tunnel, derfor vil jeg i henhold offentlighedsloven § 7 stk. 1. bede dig om følgende:

Hvem har lever/fremstillet tunelen og hvilke dimensioner har tunnelen. Hvis den er udført af standard elementer, hvilket fabrikat er disse, hvad er dimensionerne, og hvilke belastninger kan de udsættes for

Det nævnes at den eksisterende tunnel ikke kan godkendes til mennesketrafik. Jeg vil bede om årsagen til at mennesker ikke må anvende den? Da både bredde og højden på 2 meter syntes ok. Jeg har lige været i en saltmine, der årligt besøges af mange tusinde turister og her var langt fra så fine plads forhold til rådighed.

Jeg går ud fra, at det ikke er de styrkemæssige forhold der gør at tunnelen er ubrugelig for mennesker, set i lyset af, at der på oversiden køre biler og jeg formoder, at der ikke er risiko for et kollaps af tunnelen med katastrofale følger for bilisterne. Er den sikker for bilister på oversiden, så er del vel også sikker for dem der færdes igennem tunnelen? Så det være nogle andre hensyn TU har taget stilling til og som jeg vil bede om dokumentation for.

I henhold til offentlighedsloven § 36. stk. 2., skal en anmodning om aktindsigt færdigbehandles inden for 7 arbejdsdage efter modtagelsen.

[...]"

Den 15. november 2017 har borgeren rykket for svar, efter at kommunen den 23. oktober og 3. november 2018 har oplyst ham om, at den arbejder på at finde svar på de stillede spørgsmål. Borgeren har oplyst, at han ønsker "den dokumentation, som TU har fået fra embedsmændene".

Kommunen har den 16. november 2017 besvaret borgerens spørgsmål om blandt andet tunnellen i to e-mails. Kommunen har oplyst, at den

omtalte tunnel er en faunatunnel, som er udført for at opfylde et krav i miljøgodkendelsen. Kommunen har endvidere oplyst, at faunapassagen ikke overholder de krav, der stilles til en stitunnel til mennesker, da der ikke er tilstrækkelig indvendig højde. Kommunen har desuden oplyst, at faunapassagen/tunnelerne er udført af jordentreprenøren Arkil, at tunnelerne er dimensioneret ud fra belastningen for trafikken, og at faunatunnelen har en frihøjde på 2 meter, hvilket er for lidt til, at den lovligt kan benyttes som en stitunnel til mennesketrafik. For så vidt angår borgerens ønske om dokumentation har kommunen oplyst, at borgeren tidligere har modtaget eller har fået tilbudt al dokumentation om beslutningsprocesserne omkring vejprojektet, og at kommunen ikke har yderligere at tilføje.

Den 7. februar 2018 har borgeren på ny rettet henvendelse til kommunen med anmodning om, at hans aktindsigtsanmodning af 15. oktober 2017 bliver besvaret. Han har oplyst, at han i henhold til offentlighedsloven ønsker sine spørgsmål besvaret, og at der er tale om oplysninger, "der er og skal findes i kommunens arkiv". Han har påpeget, at der er gået fire måneder, siden han første gang spurgte til "ovennævnte data".

Kommunen har den 12. februar 2018 oplyst borgeren om, at hans spørgsmål blev besvaret den 16. november 2017.

Efterfølgende har borgeren den 14. februar 2018 rettet henvendelse til Ankestyrelsen med oplysning om, at han den 15. oktober 2017 har anmodet kommunen om aktindsigt i oplysninger om tunnelen, og at han har henvendt sig til kommunen fem gange uden at få svar på sine tre spørgsmål.

Ankestyrelsen har den 10. april 2018 videresendt borgerens henvendelse af 14. februar 2018 til videre foranstaltning i kommunen. Vi henviste til, at vi havde forstået sagen således, at borgeren havde to formål med at henvende sig til kommunen: at få besvaret de fremsatte spørgsmål og at få udleveret dokumenter om de forhold, borgeren havde stillet spørgsmål til. Vi havde videre forstået sagen således, at kommunen ikke havde truffet afgørelse om aktindsigt, idet kommunen havde forstået borgerens henvendelser som spørgsmål, han ønskede besvaret.

Den 8. maj 2018 har borgeren rettet fornyet henvendelse til os om sagen med kopi til kommunen. Han har stillet spørgsmål til vores brev af 10. april 2018. Han har samtidig på ny anmodet kommunen om at besvare hans aktindsigtsanmodning.

Efterfølgende har kommunen den 22. maj 2018 truffet afgørelse om at meddele borgeren afslag på aktindsigt i medfør af offentlighedslovens

§ 9, stk. 2, nr. 1, med følgende begrundelse:

"[...]

Jeg kan oplyse dig, at vi har besvaret spørgsmålene i din mail ad flere omgange, senest ved mail af 16. november 2017. Som det også fremgår af mailen af 16. november 2017, har du ligeledes tidligere fået stillet alt materiale vedrørende faunapassagen til rådighed. Vi har således tidligere såvel besvaret dine spørgsmål, som givet dig aktindsigt i det pågældende materiale.

Vi meddeler dig afslag på din fornyede anmodning om aktindsigt med henvisning til offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1, da behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug, idet det er vores vurdering, at materialet er så omfattende, at det vil overstige 25 timer at finde de relevante dokumenter.

Kommunen har arbejdet med Ring Øst i mere end 10 år og der er tale om dokumenter i titusindevis. De består bl.a. af rapporter, tegninger og referater forud for behandlingen, projektdokumenter i forbindelse med udbud og udførelse af Ring Øst's tre fagentrepriser, tilsynsnotater, referater m.v. fra kommunens rådgivere, entreprenørdokumentation, korrespondance med samarbejdspartnere m.v.

Vi har i den forbindelse foretaget en afvejning af din interesse af at modtage de ønskede dokumenter i forhold til ressourceforbruget ved at fremfinde dem. Vi har i den forbindelse lagt særlig vægt på, at du gentagne gange har modtaget aktindsigt i dokumenter omkring Ring Øst, såvel som kommunen har besvaret et utal af spørgsmål fra din side omkring de samme emner. Det er derfor vores vurdering, at det vil være berettiget at afslå yderligere aktindsigt i dokumenter omkring Ring Øst under henvisning til Ressourceforbruget, da det er vores vurdering, at du allerede har modtaget det ønskede materiale.

Det er yderligere vores vurdering, at du på egne eller andres vegne har ansøgt om aktindsigt i det ene forhold efter det andet forhold omkring Ring Øst så mange gange, at Næstved Kommune også af den grund vil være berettiget til at afslå din anmodning med henvisning til ressourceforbruget ved disse gentagne anmodninger.

[...]"

Borgeren har den 3. juni 2018 rettet henvendelse til Økonomi- og Indenrigsministeriet om kommunen, herunder kommunens afgørelse af 22. maj 2018.

Ministeriet har den 25. juni 2018 vejledt borgeren om, at han kan rette henvendelse til Ankestyrelsen, hvis han ønsker, at vi tager stilling til kommunens afgørelse af 22. maj 2018.

Det har borgeren efterfølgende gjort den 28. august 2018. Han har i den forbindelse præciseret, at han har anmodet kommunen om aktindsigt i tunnelens konstruktionsdata og dimensioner samt det materiale, der ligger til grund for udtalelser fra teknikudvalgets formand til borgere og pressen.

Han har videre anført følgende:

"...

Jeg har som bisidder modtaget 5 svar fra NK, der må betegnes som bortforklaringer, vildledninger eller usande, men til dato ikke et eneste retvisende svar på ovenstående 3 aktindsigtsbegæring. Det er derfor med stor underen, at NK den 22. maj i nedenstående mail først skriver at mine spørgsmål er besvaret af flere omgange? uden at genfremsende svarerne? For så i næste afsnit at meddeler afslag på min anmodning om aktindsigt efter offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 1, med begrundelsen, **at det vil tage mere end 25 timer at gå i arkivet og finde de relevante dokumenter for tunnelen etableret så sent som i 2011?** og hvor bygherren formentlig har haft dokumenterne fremme ved afholdelse af 5 års eftersyn med entreprenøren i 2016? Med moderne søgeteknologi er begrundelsen "overskride 25 timer" usaglig og dækker over helt andre hensyn.

[...]"

Kommunen har genvurderet sagen og besluttet at fastholde afgørelsen af 22. maj 2018. Kommunen har den 5. september 2018 sendt sagen til Ankestyrelsen.

Borgeren har den 7. september 2018 telefonisk oplyst over for Ankestyrelsen, at det er hans opfattelse, at kommunen ikke ønsker at udlevere de udbedte dokumenter, fordi de vil vise, at der i virkeligheden er tale om en gangtunnel for mennesker.

Vi har samme dag anmodet kommunen om at redegøre for lovvalget.

Kommunen har den 20. september 2018 udtalt følgende:

"[...]

Næstved Kommune har i forbindelse med aktindsigtsanmodningen fra klager vurderet, om den er omfattet af lov om aktindsigt i miljøoplysninger (lbk. 980/2017). Det er vores opfattelse, at de oplysninger, der søges aktindsigt i, er miljøoplysninger, hvorfor loven finde anvendelse. Det er dog samtidig vurderet, at klager ikke ville opnå en bedre retsstilling ved anvendelsen af miljøoplysningsloven, hvorfor det primære lovvalg har været offentlighedsloven.

Aktindsigt i miljøoplysninger skal behandles efter de almindelige regler i offentlighedsloven (L1985/572) under iagttagelse af reglerne i miljøoplysningsloven, såvel som reglerne bør fortolkes i lyset af miljøoplysningsdirektivet.

Vi har vurderet, at klagers forespørgsel ikke opfylder identifikationskravet i offentlighedslovens § 4 stk. 3, idet den ikke angiver hverken hvilke dokumenter eller hvilken sag, der ønskes aktindsigt i. Hertil kommer, at der er tvivlsomt, i hvilket omfang klager ønsker indsigt i oplysninger og i hvilket omfang, der ønskes udarbejdet særlige redegørelser. Vi skal bemærke, at der har været en længere forudgående dialog med klager omkring forståelsen af disse spørgsmål, hvorfor vi vurderer, at vejledningspligten er opfyldt.

Da det imidlertid ikke er muligt for kommunen at identificere de pågældende oplysninger på baggrund af klagers spørgsmål, ville der være blevet givet afslag på aktindsigt efter miljøoplysningsloven med begrundelse i manglende identifikation af de ønskede oplysninger.

Næstved Kommune kan desuden oplyse, at klager har anmodet om aktindsigt i en ukendt flerhed af sager og at der ikke umiddelbart er nogen administrativ klageinstans, da der som udgangspunkt ikke er tale om afgørelsessager, men om anlægsprojekter.

[...]"

Borgeren har den 6. oktober 2018 skrevet til os, at sagen vedrører "3 ganske enkle spørgsmål om nogle dimensioner på en nyetableret tunnel, og nogle udtalelser i forbindelse med anvendelsen af tunnelen som adgangsvej mellem by og skov, hvor der i vejprojektet Nye veje ved

Næstved var vedtaget, at 3 mindre veje mellem Skyttemarksvej og Kalbyris skov skulle opretholdes enten som over- eller underføring.”

Den 16. november 2018 er borgeren kommet med bemærkninger til kommunens udtalelse af 20. september 2018. Han har anført, at kommunen er bekendt med, hvilken tunnel hans aktindsigtsanmodning vedrører. Han har videre anført, at han har anmodet om ”svar/oplysninger” vedrørende 3 beskrevne punkter, og at omfanget af hans anmodning således er fastlagt. Desuden har han anført, at kommunen kun har ført en ”længere forudgående dialog” med ham, fordi kommunen har fremsendt ”et utal af bortforklaringer, vildledende forklaringer og direkte løgne”.

Ankestyrelsens kompetence

Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, jf. kommunestyrelseslovens § 48, stk. 1.

Ankestyrelsen beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag. Det står i § 48 a i kommunestyrelsesloven.

Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser, jf. kommunestyrelseslovens § 50.

Ankestyrelsens udtalelse

1. Miljøoplysningsloven

Næstved Kommune har den 22. maj 2018 afgjort borgerens aktindsigtsanmodning efter den nugældende offentlighedslov (lov nr. 606 af 12. juni 2013 med senere ændringer).

Næstved Kommune har imidlertid i sin udtalelse af 20. september 2018 oplyst, at borgeren ifølge kommunens vurdering har anmodet om aktindsigt i miljøoplysninger, og at miljøoplysningsloven derfor finder anvendelse.

Ankestyrelsen har ikke på det foreliggende fundet grundlag for at tilsidesætte denne vurdering.

1.1. Retsgrundlaget efter miljøoplysningsloven

Udgangspunktet om retten til aktindsigt fremgår af miljøoplysningslovens (nugældende lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017) § 2, stk. 1, som har følgende ordlyd:

”§ 2. Enhver har under de betingelser og med de undtagelser, der følger af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven, ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger, jf. dog stk. 2-6 og § 3.
[...]

Miljøoplysningsloven gennemfører EU-direktivet om offentlig adgang til miljøoplysninger og den såkaldte Aarhus-konvention.

Folketingets Ombudsmand har i en udtalelse af 6. juni 2014 (Folketingets Ombudsmands udtalelse 2014-8) udtalt, ”at miljøoplysningsloven – og de bagvedliggende EU-direktiver mv. – bygger på det principielle synspunkt, at der bør være særligt vidtgående adgang til aktindsigt for offentligheden, når det drejer sig om miljøoplysninger.”

Det fremgår af miljøoplysningslovens § 6, stk. 2, at henvisninger i miljøoplysningsloven om offentlighed i forvaltningen skal forstås som henvisninger til de pågældende bestemmelser i lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltning med senere ændringer.

§ 4 i offentlighedsloven fra 1985 har følgende ordlyd:

”§ 4. Enhver kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 7-14, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i en administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. En forvaltningsmyndighed kan give aktindsigt i videre omfang, medmindre andet følger af regler om tavshedspligt m.v.
[...]

Stk. 3. Begæring efter stk. 1 og 2 skal angive de dokumenter eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med.”

Bestemmelsen i lovens § 4, stk. 3, indebærer, at der foreligger såvel et subjektivt som et objektivi t identifikationskrav.

Bag *det subjektive identifikationskrav* ligger overordnet set hensynet til forvaltningsmyndighedernes ressourceforbrug. I forbindelse med en begæring om aktindsigt kan myndigheden kræve, at ansøgeren har et vist kendskab til sagens eller dokumentets eksistens før henvendelsen til vedkommende myndighed. En ansøger kan altså ikke forlange adgang til en myndigheds registre med henblik på at finde frem til sager eller dokumenter, den pågældende måtte have en interesse i at blive bekendt med. Ansøgeren har heller ikke adgang til at gennemse alle sager af en bestemt karakter eller alle sager, der er journaliseret i en bestemt periode. En generel viden om, at en myndighed er i besiddelse af dokumenter af en bestemt karakter er ikke tilstrækkelig til at opfylde det

subjektive krav. Der skal foreligge en konkret viden eller konkret begrundet formodning om, at en myndighed er i besiddelse af bestemte dokumenter.

Bestemmelsen i lovens § 4, stk. 3, indebærer endvidere, at det kan kræves, at begæringen indeholder de oplysninger, der er nødvendige for, at myndigheden kan finde frem til den sag eller det dokument, der ønskes aktindsigt i (*det objektive identifikationskrav*). Hvis myndigheden ikke på baggrund af de oplysninger, som fremgår af begæringen, er i stand til at identificere den pågældende sag, bør myndigheden vejlede ansøgeren om, hvilke yderligere oplysninger vedkommende må tilvejebringe.

En aktindsigtsanmodning, som reelt tilsigter at skabe adgang til en ubestemt flerhed af sager, antages at kunne afslås i medfør af lovens § 4, stk. 3, uanset at genstanden for anmodningen er let identificerbar.

Vi henviser til s. 387-390 i betænkning nr. 1510 fra 2009 om offentlighedsloven.

Det fremgår af artikel 4, stk. 1, litra c, i Rådets direktiv 2003/4/EF, at en anmodning om aktindsigt i miljøoplysninger kan afslås, hvis anmodningen er udfærdiget i for generelle vendinger. I givet tilfælde skal myndigheden anmode den informationssøgende om at præcisere anmodningen og bistå denne hermed, jf. artikel 3, stk. 3.

Folketingets Ombudsmand har udtalt følgende om samspillet mellem miljøoplysningsloven og offentlighedsloven fra 1985 i en udtalelse af 9. maj 2011 (Folketingets Ombudsmands sag 2011 11-2):

"[...]

Herudover følger det af EU-retten at myndighederne er forpligtet til at undergive miljøoplysningsloven en direktivkonform fortolkning. Denne pligt til at fortolke miljøoplysningsloven og de bestemmelser i offentlighedsloven som miljøoplysningsloven henviser til, i overensstemmelse med EU-retten, fremgår også af lovens forarbejder hvor det flere steder understreges at loven forudsættes at være i overensstemmelse med det bagvedliggende miljøoplysningsdirektiv og Århus-konventionen.

[...]

Det der fremgår af direktivet, er at en anmodning om indsigt kan afslås når 'anmodningen er udfærdiget i for generelle vendinger', jf. artikel 4, stk. 1, litra c. Det følger af artikel 3, stk. 3, at den

offentlige myndighed skal yde vejledning med henblik på at præcisere anmodningen sådan at den kan imødekommes, bl.a. ved at oplyse om brugen af offentlige registre over miljøoplysningsloven. Det følger ikke af direktivets regler at den indsigtsøgende på forhånd skal have 'kendskab til sagen eller dokumentets eksistens'. Det som følger af forarbejderne til offentlighedslovens § 4, stk. 3, og af Justitsministeriets vejledning til offentlighedsloven om at der ikke er adgang til aktindsigt i 'en ubestemt flerhed af sager', følger heller ikke af direktivet.

Genstanden for aktindsigt efter offentlighedsloven er primært sager og dokumenter, mens genstanden for aktindsigt efter miljøoplysningsloven udelukkende er (miljø)oplysninger. Miljøoplysningsloven adskiller sig tillige fra offentlighedsloven ved at der er adgang til indsigt i miljøoplysninger uanset i hvilken form de foreligger, herunder hvis de ligger i databaser (jf. nedenfor). En yderligere forskel er at der – som det fremgår af ordlyden af miljøoplysningslovens § 3, stk. 1 – ved miljøoplysninger forstås alle oplysninger som er i myndighedens besiddelse, eller som opbevares for den. Kravet efter offentlighedslovens § 4, stk. 1, 1. pkt., om at dokumenterne skal være indgået som led i administrativ sagsbehandling, gælder således ikke i forbindelse med indsigt i miljøoplysninger.

[...]

I forlængelse [af at miljøoplysningsloven skal undergives en direktivkonform fortolkning, Ankestyrelsens omskrivelse] er det min opfattelse at identifikationskravet efter miljøoplysningsloven og henvisningen til offentlighedslovens § 4, stk. 3, skal tage udgangspunkt i direktivets formuleringer om at en anmodning ikke må være fremsat i for generelle vendinger, og at det bl.a. bevirker at identifikationskravet primært går på om indsigtsanmoderen har identificeret oplysningerne på en sådan måde at myndigheden kan finde frem til dem. Derimod mener jeg ikke at det subjektive identifikationskrav som det er beskrevet i forarbejderne til offentlighedslovens § 4, stk. 3, og i Justitsministeriets vejledning til offentlighedsloven, kan anvendes fuldstændigt tilsvarende i forhold til anmodninger om indsigt i miljøoplysninger efter miljøoplysningsloven [...].

[...]”

1.2. Ankestyrelsens vurdering efter miljøoplysningsloven

Næsted Kommune har anført, at det ikke er muligt for kommunen at identificere de pågældende oplysninger på baggrund af klagers

spørgsmål. Der ville derfor være blevet givet afslag på aktindsigt efter miljøoplysningsloven med begrundelse i manglende identifikation af de ønskede oplysninger.

Ankestyrelsen vurderer, at Næstved Kommune ikke har godtgjort, at borgerens anmodning om aktindsigt er utilstrækkelig i forhold til identifikationskravet, sådan som det skal fortolkes i lyset af miljøoplysningsloven og miljøoplysningsdirektivet.

Vi lægger herved vægt på, at kommunen har henvist til, at det ikke er angivet, hvilke dokumenter eller hvilken sag der ønskes aktindsigt i. Kommunen har endvidere bemærket, at der er anmodet om aktindsigt i "en ukendt flerhed af sager". Som det fremgår af den ovenfor beskrevne ombudsmandspraksis er der imidlertid ikke noget krav om, at den, der anmoder om aktindsigt i miljøoplysninger, på forhånd skal have kendskab til den sag eller eksistensen af det dokument, hvor miljøoplysningerne fremgår. Ombudsmanden har desuden påpeget, at det ikke følger af miljøoplysningsdirektivet, at den indsigtsøgende kan nægtes aktindsigt i "en ubestemt flerhed af sager".

På det foreliggende grundlag finder Ankestyrelsen det derfor ikke godtgjort, at kommunen kunne give afslag på aktindsigt efter miljøoplysningsloven med henvisning til manglende identifikation af de ønskede oplysninger.

2. Offentlighedsloven

I det omfang den nugældende offentlighedslov giver en videre adgang til aktindsigt end efter miljøoplysningsloven, vil der skulle meddeles aktindsigt efter den nugældende offentlighedslov, da det ikke har været formålet med miljøoplysningsloven at indskrænke retten til aktindsigt efter andre regler, herunder den nye offentlighedslov. Vi henviser til s. 692-693 i Offentlighedslovens med kommentarer af Mohammad Ahsan, 1. udgave, 2013, og s. 466 i Forvaltningsret af Niels Fenger (red.), 1. udgave, 2018.

Næstved Kommune har i sin afgørelse af 22. maj 2018 givet afslag på aktindsigt med henvisning til den nugældende offentlighedslovs § 9, stk. 2, nr. 1.

Da kommunen har givet afslag på aktindsigt efter bestemmelsen, har anvendelsen af den nugældende offentlighedslov ikke givet borgeren en bedre retsstilling end efter miljøoplysningsloven.

Ankestyrelsen vurderer derfor, at Næstved Kommune ikke har været berettiget til at give afslag på aktindsigt i miljøoplysninger med henvisning til den nugældende offentlighedslovs § 9, stk. 2, nr. 1.

3. Vi anmoder på baggrund af ovenstående kommunen om at genoptage sagens behandling og træffe en ny afgørelse om borgerens ret til aktindsigt.

Udtalelsen vil blive offentliggjort på www.ast.dk i anonymiseret form.

Venlig hilsen

Eva Sonne

Kopi af sendt til:

[A]

Vi har anvendt:

Lovbekendtgørelse om kommunernes styrelse (kommunestyrelsesloven) nr. 1031 af 6. juli 2018

§ 47. Tilsynet med kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60, varetages af Ankestyrelsen.
[...]

§ 48. Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne og kommunale fællesskaber, jf. § 60, overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder, herunder kommunale forskrifter, der er udstedt i medfør af denne lovgivning, jf. dog stk. 2 og 3.
[...]

§ 48 a. Ankestyrelsen beslutter, om der er tilstrækkelig anledning til at rejse en tilsynssag.

§ 50. Ankestyrelsen kan udtale sig om lovligheden af kommunale dispositioner eller undladelser.

Bekendtgørelse af lov om aktindsigt i miljøoplysninger (miljøoplysningsloven) nr. 980 af 16. august 2017

§ 2. Enhver har under de betingelser og med de undtagelser, der følger af lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven, ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger, jf. dog stk. 2-6 og § 3.
[...]

§ 3. Ved miljøoplysninger forstås alle oplysninger, som er i myndighedens besiddelse, eller som opbevares for den, som foreligger i skriftlig form, i billed- eller lydform, eller i elektronisk eller en hvilken som helst anden form, uanset hvornår oplysningerne er tilvejebragt, og som vedrører

- 1) tilstanden i miljøelementer som f.eks. luft og atmosfære, vand, jord, landskaber og naturområder, herunder vådområder, kyst- og havområder, biologisk mangfoldighed og dennes enkelte bestanddele, herunder genetisk modificerede organismer, og vekselvirkningen mellem disse elementer,
- 2) faktorer som f.eks. stoffer, energi, støj, stråling eller affald, herunder radioaktivt affald, emissioner, udledninger og andre udslip i miljøet, der påvirker eller kan påvirke de miljøelementer, som er nævnt i nr. 1,

- 3) foranstaltninger, herunder administrative foranstaltninger såsom politikker, lovgivning, planer, programmer, miljøaftaler og aktiviteter, der påvirker eller kan påvirke de enkelte miljøelementer, som er nævnt i nr. 1 og 2, og faktorer samt foranstaltninger og aktiviteter, der har til formål at beskytte disse miljøelementer,
- 4) rapporter om gennemførelse af miljølovgivningen,
- 5) rentabilitetsberegninger og andre økonomiske analyser og forudsætninger, som er anvendt i forbindelse med de foranstaltninger og aktiviteter, som er nævnt i nr. 3, og
- 6) menneskers sundheds- og sikkerhedstilstand, herunder, hvor det er relevant, forurening af fødekæden, menneskers levevilkår, kulturminde og bygningsværker, i det omfang de påvirkes af de enkelte miljøelementers tilstand, som er nævnt i nr. 1, eller via disse elementer af de i nr. 2 og 3 nævnte forhold.

§ 6. [...]

Stk. 2. Henvisninger i denne lov til bestemmelser i lov om offentlighed i forvaltningen skal forstås som henvisninger til de pågældende bestemmelser i lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen med senere ændringer. [...]

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/4/EF af 28. januar 2003 om offentlig adgang til miljøoplysninger og om ophævelse af Rådets direktiv 90/313/EØF

Artikel 3

Adgang til miljøoplysninger efter anmodning

[...]

3. Hvis en anmodning er udfærdiget i for generelle vendinger, anmoder den offentlige myndighed snarest muligt og senest inden for den frist, der er fastsat i stk. 2, litra a), den informationssøgende om at præcisere anmodningen og bistår denne hermed, f.eks. ved at oplyse om brugen af de offentlige registre, der er omhandlet i stk. 5, litra c). De offentlige myndigheder kan, hvis de skønner det passende, afslå anmodningen i henhold til artikel 4, stk. 1, litra c).

Artikel 4

Undtagelser

1. Medlemsstaterne kan fastsætte, at en anmodning om adgang til miljøoplysninger kan afslås, såfremt:

[...]

c) anmodningen er udfærdiget i for generelle vendinger, jf. artikel 3, stk. 3
[...]

**Lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven fra 1985)
nr. 572 af 19. december 1985**

§ 4. Enhver kan med de undtagelser, der er nævnt i §§ 7-14, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. En forvaltningsmyndighed kan give aktindsigt i videre omfang, medmindre andet følger af regler om tavshedspligt m.v.
[...]

Stk. 3. Begæring efter stk. 1 og 2 skal angive de dokumenter eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med.

**Lov om offentlighed i forvaltningen (offentlighedsloven) nr. 606
af 12. juni 2013**

§ 9. [...]

Stk. 2. Behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter § 7 kan, uanset at betingelserne i stk. 1 er opfyldt, afslås, i det omfang
1) behandlingen af anmodningen vil nødvendiggøre et uforholdsmæssigt ressourceforbrug eller
[...]